

HRVATSKI

glasnik

Godina XXIX, broj 42

17. listopada 2019.

cijena 200 Ft

Nastavlja se razvoj Hrvatskoga školskog centra Miroslava Krleže u Pečuhu

Stjepan Mesić u Pečuhu

7. stranica

II. Memorijalni košarkaški turnir

10. stranica

Tri domovine Janković vlastela

11. stranica

Komentar

Idealno društvo (?)

Na marginu izbora 13. listopada 2019. Ispravna demokracija počiva na tri institucionalna stupa. Prvi je stup država u suvremenome smislu, tj. nije ničije vlasništvo i služi javnim interesima. Naravno, prvotni uvjet za to je jasna razlika između javnih i privatnih interesa. Da te razlike postupno nestanu, stupa u prvi plan korupcija, klijentelizam ili nepotizam. Sprečavanje njihove pojave ključno je pitanje u suvremenoj državi. To je ono što razlikuje modernu državu od tradicionalnoga (patrimonijalnoga) stanja, koje je u velikoj mjeri u vlasništvu vladara, i to u svakom pogledu. Ako su javni i pojedinačni interesi pomiješani, znači kada se javnim resursima koriste u privatne svrhe, nužno su ugroženi i interesi društva u cjelini. Dakle, u modernoj državi zapadnog tipa korupcija je glavni javni neprijatelj, koji se treba svesti na minimum kako bi država mogla djelovati, funkcionirati „bezlično“, tj. bez obzira na spol, rasu, vjersku pripadnost ili nedostatak osobno-prijateljskog odnosa s nositeljima vlasti. Uz narečeno, bitna je još sastavnica ispravne suvremene demokracije „vladavina zakona“. To je zakon koji obuhvaća bez iznimke sve, bez obzira na njihovu političku, gospodarsku ili simboličnu moć. U tom pogledu ne bi trebalo biti razlike između građana. Treći stup, na kojem počivaju svi moderni društveni poreddci, jest takozvana institucija odgovornosti. To je nešto šire od demokracije iako je najzastupljenija u suvremenim, modernim državnim sustavima u obliku slobodnih i demokratskih izbora. Ona jamči da određeni politički sustav služi ne samo interesima male elitne skupine nego i društva u cjelini (odnosno, u što većem broju stanovnika). Dakle, demokratska odgovornost, poput „vladavine zakona“, ima za cilj ograničiti moć države; čimbenik je čija je uloga osigurati kočnice i protuteže državi. Čovjek je moralni subjekt koji teži da bude prepoznat u svojim pravima i ljudskom dostojarstvu. Povijesno iskustvo pokazuje, iako nije besprijeckorno, da moderna demokracija može najbolje zaštiti pojedinačne interese ako se temelji na načelu da su svi njezini građani punoljetni i sposobni zastupati vlastite interese.

Kristina

Glasnikov tjedan

Trinaest narodnosnih zajednica, ostanimo tek kod državne razine, postavilo je 19 državnih lista. Hrvati dvije. Tek jednu Slovaci (koalicijsku, četiri udruge zajedno s unaprijed podijeljenim mandatima i rednim brojevima na listi), Slovenci, Bugari i Nijemci. Romi sedam, Srbi dvije, Grci četiri, Poljaci četiri, Armenci tri, Rumunji tri, Rusini tri, Ukrajinci tri...

Svoje nezadovoljstvo izrazili su na sjednici Narodnog odbora glasnogovornici Grka, Srba i Rusina... Njihove zajednice imaju više državnih lista, javlja se ne samo druga nego i treća garnitura aspiranata na zastupnička mjesta u državnim samoupravama. Važno je biti u političkom vrhu. Jer taj isti vrh određuje po sadašnjim zakonima i osobu glasnogovornika/zastupnika u Mađarskom parlamentu na parlamentarnim izborima. Naime, o stavljanju imena na listu za parlamentarne izbore mogu odlučivati tek zastupnici državnih samouprava i samo državne samouprave mogu postaviti listu. Glasuje se, a većina odlučuje. Državne samouprave raspolažu zatnim proračunom i održavatelji su brojnih institucija.

Spomenuti glasnogovornici zabrinuto su govorili o nenadanom povećanju broja registriranih narodnosnih birača, neki upozoravajući pri tome na omjer s brojkama

ma iz popisa stanovništva. Pozivajući se na potrebu postroženja cijelog sustava registracije narodnosnih birača, upozoravajući kako većina registriranih je tajnim učinila dostupnost osobnih podataka iz narodnosnog registra. Govorilo se o suočenosti s fenomenom koji je bez presedana, koji se proteže i na koncept „izborne prijevare“. Stoga po spomenutima izborna iskustva treba dokraj razmotriti, analizirati događanja i u svakom slučaju primijeniti promijenjenu zakonsku normu kao rješenje problema. Ako treba, i istražne organe treba uvesti u priču. Neka na legalnim izborima narodnosne samouprave biraju pripadnici narodnosti, i neka se onemogući „vanjskim silama“ i ljudima koji nisu pripadnici narodnosti sudjelovanje na narodnosnim izborima. Govornici na sjednici Narodnog odbora suglasili su se da se treba baviti ovom temom, dati zahtjev za promjenu zaka-

*„Spomenuti
glasnogovornici
zabrinuto su govorili
o nenadanom
povećanju broja
registriranih
narodnosnih birača.“*

na, provesti i raščlambu parlamentarnih izbora jer je i tamo bilo nepravilnosti. Narodnosni Zakon ne treba kozmeticirati, nego ga jednom temeljito „prijeći“, ocijeniti njegove nedostatke koji se godinama slažu jedan na drugoga. Spomenuto je pitanje imuniteta zastupnika, izjave o imovini i javnim dugovima, što treba postrožiti. Kazujući kako se s „nekim ljudima“ po sadašnjoj zakonskoj normi postupa obzirno i u rukavicama, „bez kazne, odmazde“. A to će dovesti do „kriminalizacije društva narodnosti jer je sve dopušteno“. Čitamo na društvenim mrežama u izvješću sa spomenute sjednice Narodnog odbora.

Branka Pavić Blažetić

Poštovani čitatelji!

Ukupno je 515 hrvatskih kandidata sudjelovalo na tri razine narodnosnih izbora održanim 13. listopada: mjesnoj, županijskoj/glavnogradskoj i državnoj. Izbori su održani u 117 naselja. Postavljene su liste u šest županija i glavnome gradu te na državnoj razini za izbor zastupnika za Hrvatsku državnu samoupravu. Pregled izbornih rezultata donosimo u sljedećem broju Hrvatskoga glasnika.

Po neslužbenim podatcima Državnoga izbornog povjerenstva, u vrijeme zatvaranja ovoga broja Hrvatskoga glasnika od 11 593 birača, kod obradbe 88,81% državnog izbornog povjerenstva dana 14. listopada u 18:33, 8187 birača pristupili su izborima i glasovali za državne liste za izbor zastupnika Hrvatske državne samouprave. Od spomenutog broja 7627 je važećih glasova (glasачkih listića) a 560 nevažećih glasачkih listića. Od 31 mandata, 23 mandata (5609 glasa) pripala su državnoj listi Udruga Savez Hrvata u Mađarskoj, a 8 mandata (2018 glasa) državnoj listi udruge Hrvati – Horvátok i Čakavská katedra Šopron. Podrobnije o izbornim rezultatima hrvatskih narodnosnih izbora u sljedećem broju Hrvatskoga glasnika.

Više na: https://portal.valasztas.hu/c/portal/layout?p_l_id=2713445&p_p_id=onknemzorszagose-redmenyek_WAR_nvinvrportlet&p_p_lifecycle=1&p_p_mode=view&p_p_state=normal&_onknemzorszagosedmenyek_WAR_nvinvrportlet_prpNemzetisegKod=3&_onknemzorszagosedmenyek_WAR_nvinvrportlet_prpVId=294&_onknemzorszagosedmenyek_WAR_nvinvrportlet_prpVItId=688

Što je Savez državnih samouprava?

Registrirana udruga čiji su članovi (njih dvanaest) predsjednici državnih samouprava. Sadašnja je čelnica predsjednica Slovačke državne samouprave Erzsébet Rácsko. Kako nam kaže član Saveza Ivan Gugan, osim Armenaca, koji nisu članovi, Romi rijetko dolaze na sjednice, ali su ostali članovi djelatni i imaju tro-mjesečne sjednice. Razgovaramo o važnim temama. Često na sjednice pozivamo goste predavače koji predstavnike manjina upoznaju s važnim temama iz područja obrazovanja, kulture..., a često se održavaju i zajedničke sjednice s Narodnosnim odborom Mađarskog parlamenta. Usuglašavamo zajedničke interese svih manjina te svatko od nas u svojoj zajednici pokušava se time koristiti kako mu je najpovoljnije. Savez je izdavač časopisa Baratság i mislim da u kreiranju manjinske politike ima određeno značenje, kaže Ivan Gugan. Na sjednici održanoj u Vlašićima Savez je sažeo petogodišnji plan. Pozvao je predavače, tako zamjenicu ombudsmana Erzsébet Sándor Szalay, te Istvána Kraszlána, glavnog savjetnika za javno obrazovanje narodnosti Ministarstva ljudskih resursa. Razmotrilo se i aktualno stanje, a

zamjenica pravobranitelja, koja je pri kraju svojega šestogodišnjeg mandata, sažela je šestogodišnji rad na polju očuvanja prava manjinskih zajednica u Mađarskoj.

Po mišljenju Ivana Gugana, Savezova člana, „za mađarsku vlade i dužnosnika uz Narodnosni odbor Mađarskog parlementa najvažniji je partner upravo Savez državnih samouprava. Predsjednica predstavlja Savez na pregovorima i zastupa sve državne samouprave, zastupa ono što se dogovorilo na sjednicama. Na tom je polju bilo korisnih razgovora i korisnih odluka, stoga vjerujem da je to jedan dobar put, da se ne ide pojedinačno, da pojedine samouprave ne pokušavaju stvarati neku svoju politiku, nego ipak ima određenih pitanja koja trebamo zajedno zastupati i vjerujem da smo tako snažniji ako smo mi u tome smislu složni. Naravno, imamo svi mi svoje specifičnosti. Nije isto zastupati njemačku zajednicu s više stotina tisuća pripadnika, ili zajednicu koja broji tisuću pripadnika, državnu samoupravu s desetak ustanova ili državnu samoupravu s malim brojem ustanova.“

Branka Pavić Blažetin

Završna sjednica mandata Saveza državnih narodnosnih samouprava na otoku Pagu

Na poziv predsjednika Hrvatske državne samouprave Ivana Gugana, od 16. do 18. rujna 2019. u Kulturno-prosvjetnom centru i odmaralištu u Vlašićima, na otoku Pagu, održana je završna sjednica mandata Saveza državnih narodnosnih samouprava, na kojoj se ocijenio petogodišnji rad i aktualna situacija glede pitanja kako i u kojoj mjeri dolaze do izražaja prava narodnosti. Na poziv predsjednice Saveza Erzsébet Racskó, uza zamjenicu pravobraniteljicu narodnosnih prava dr. Erzsébet Sándor dr. Szalay, u Centar su doputovali i narodnosni savjetnik Glavnog odjela za narodnosnu opću prosvjetu pri Ministarstvu ljudskih resursa István Kraszlán, te šestero predsjednika državnih narodnosnih samouprava i njihovi suradnici, odnosno narodnosni glasno-govornici. Sudionici su pregledali aktivnosti Saveza državnih narodnosnih samouprava u proteklih pet godina, posebno analizirajući uspehe i daljnje mogućnosti na području zastupanja, zagovaranja prava nacionalnih manjina, promjene u sustavu financiranja, izazove glede preuzimanja ustanova, te položaj odgojno-obrazovnih ustanova. Zamjenica pravobraniteljica narodnosnih prava u svom je izlaganju „Iskustva u suradnji pravobraniteljice narodnosnih prava s državnim narodnosnim samoupravama“ predstavila šestogodišnji tuzemni i inozemni pravobraniteljski rad. Narodnosni savjetnik István Kraszlán pak je u svome predavanju „Narodnosa opća prosvjeta – ishodi, perspektive“ priopćio vladine uredbe u proteklim godinama.

k. g.

U Vlašićima u HDS-ovu Pansionu „Zavičaj“

Pečuh – natječaj

Hrvatsko povjerenstvo (referatura) Pečuške biskupije, koje predvodi vlč. Augustin Darnai, za polaznike vjeroučitelje koji uče hrvatski ponovno raspisuje natječaj.

Očekuju se crteži u raznim tehnikama na temu euharistija. Kategorije su: vrtići, niži i viši razredi osnovnih škola te srednjoškolci. Radove šaljite do 31. siječnja 2020. godine na adresu: Taragyia Györgyné, 7639 Kőkény, Kossuth 10/b. Natječaj se raspisuje uoči 52. Međunarodnog euharistijskog kongresa koji će biti održan u rujnu 2020. godine u Budimpešti. Molimo pedagoge, vjeroučitelje, roditelje i svećenike da svojim zalaganjem približe djeci narečenu temu.

PROGRAM HRVATSKOG KAZALIŠTA

- 17. listopada 2019. g., u 18.00 sati** Murray Schisgal: Ljubaf, kazališna dvorana
- 18. listopada 2019. g., u 18.00 sati** Murray Schisgal: Ljubaf, kazališna dvorana
- 22. listopada 2019. g., u 10.00 sati** Shel Silverstein: Drvo ima srce, Martinci
- 25. listopada 2019. g., u 18.00 sati** Heroji Osijeka: „Osijek na udaru brutalne agresije“, otvaranje multimedijalne izložbe.

Nastavlja se razvoj Hrvatskoga školskog centra Miroslava Krleže u Pečuhu

Uz potporu mađarske vlade nastavlja se razvoj Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma Miroslava Krleže. To je kazao na konferenciji za tisak, održanoj u pečuškoj školi Miroslava Krleže, 3. listopada, državni tajnik Ureda premijera zadužen za vjerske i narodnosne veze Miklós Soltész. Uz njega svekoliku potporu narodnosnom projektu obećao je parlamentarni zastupnik grada Pečuha Péter Hoppál. Državni je tajnik Soltész predsjedniku Hrvatske državne samouprave Ivanu Guganu za prvu fazu budućeg ulaganja, koja bi ukupno iznosila 350 – 400 milijuna forinta, uručio pismo potpore u vrijednosti od 70 milijuna forinta. U sadašnjem prostoru u dvorištu škole nalazi se zdanje koje bi se obnovilo, diglo na kat i napravile se nove učionice s popratnim sadržajima u kojima bi u budućnosti svoje mjesto našli gimnazijski razredi. Ravnatelj škole Gabor Győrvári naglasio je da je to nužno jer vrtić i školu trenutno pohađa petstotinjak djece. Konferenciji za tisak pribivao je i kandidat stranke Fidesz-KDNP za pečuškoga gradonačelnika Attila Vári, te glasnovorovnik Hrvata u Mađarskom parlamentu Jozo Solga.

Državni je tajnik Soltész između ostalog istaknuo da se proteklih godina pet puta povećao fond kojim se financira razvoj projekta narodnosnog značaja, bilo da se radi o obrazovanju ili kulturi. Prilikom predaje Hrvatskoga školskog centra u Sambotelu prije nekoliko tjedana s ravnateljem Gaborom Győrvárijem – pod čijim je vodstvom i započeo sambotelski projekt prije nekoliko godina, i koji je danas samostalna ustanova – i s HDS-ovim predsjednikom Ivanom Guganom razgovarali smo i o prekrasnome Školskom centru Miroslava Krleže, ustanovi koja ima divan vrtić, sportski teren, ali i potrebu za novim učionicama, u što smo se danas i sami uvjerili. Radi se o velikom broju djece i sku-

čenom prostoru. I do sada smo pomogli ako smo mogli i tražili mogućnost za davanje potpore. Tako je i sada. Sa 70 milijuna možemo dati potporu prvoj fazi ovoga projekta, što će biti dostatno za planove i potrebnu pripremu. Državni je tajnik zahvalio na radu i narodnosnim glasnogovornicima i predsjednicima državnih samouprava u proteklom razdoblju, jer je do povišenja narodnosne potpore došlo i njihovim radom i zalaganjem.

Školski je centar Miroslava Krleže sve popularniji, potrebna su daljnja proširenje Centra. Ovim će se projektom uložiti više stotina milijuna forinta, izgraditi 300 novih četvornih metara, četiri učionice i popratne prostorije.

Parlamentarni zastupnik Péter Hoppal reče da je Školski centar Miroslava Krleže i na europskoj razini model-ustanova, naime od vrtića do mature osigurava obrazovanje na hrvatskom jeziku.

Predsjednik Hrvatske državne samouprave Ivan Gugan kazao je da je Školski centar Miroslava Krleže najvažnija hrvatska ustanova u južnoj Baranji na polju očuvanja materinskog jezika, kulture i samobitnosti. To su prepoznali i roditelji, pa iz godine u godinu škola ima sve više polaznika, čemu se radujemo. Ali postojeća infrastruktura pokazuje se malom za toliki broj djece, te smo započeli pregovore s državnim tajnikom, i s ponosom kažem da je naša molba naišla na razumijevanje mađarske vlade koja potpomaže naše zamisli. Nadam se, sada već s službenim dokumentom u ruci, da ćemo početkom sljedeće godine početi s ulaganjem i možda do kraja 2020. godine naši će učenici učiti u obnovljenom, posve modernom školskom prostoru.

Kako veli ravnatelj škole Gabor Győrvári, ulazimo u novi projekt. U proširenje zgrade osiguravajući prostor za usporedne razrede koje smo pokrenuli prije šest godina. Dobit ćemo šesnaest osnovnoškolskih odjela za pet gimnazijskih razreda i svi će razredi tako imati vlastitu učionicu. Proširujemo postojeću zgradu u dvorištu koja bi trebala biti pomalo odvojena s učionicama za potrebe gimnazije, s jednim razredom po godištu. Sada petstotinjak polaznika pohađa ustanovu, što se može povećati s pedesetak do sedamdesetak novih učenika. Imamo prostor gdje potpuno može djelovati ustanova od vrtića do gimnazije. Danas smo dobili obećanje da će se i imovinsko-vlasničko stanje regulirati i bit će stavljeno na mjesto. Zgrada sadašnjeg vrtića prelazi u HDS-ovo vlasništvo, a bivšu zgradu vrtića vraćamo gradu Pečuhu. Tom smo zamjenom riješili situaciju koja omogućuje jednoj i drugoj strani u nastavku raspolažati tim objektima i natjecati se za nove potpore.

Branka Pavić Blažetin

Miklós Soltész:

Pet puta se povećala potpora narodnosnim zajednicama

Raspisani natječaji za djelatnost civilnih udruga 500 milijuna forinta, za dječje kampove u matičnoj domovini 400 milijuna i za potpore kulturnih programa 700 milijuna forinta.

I Povod je našega kratkog razgovora novi infrastrukturni razvoj u Hrvatskoome školskom centru Miroslava Kralje.

Ono što je rezultat rada prošlih 15 godina (desetljeće i pol), mnogo puta ne može se mjeriti u brojkama. Ne može se izraziti koliku smo vrijednost stvorili u životu škole, i vrtića, u životu hrvatskih obitelji i pripadnika hrvatske narodnosti, hrvatske djece i hrvatskih ljudi. Ali jedno da, a to je koliko je porastao broj učenika u školi. To pak ima i takve posljedice da se mjesto ne može uviјek proširiti, ali su se učionice mogle sužavati, razredi pak mogli gušće rasporediti, ali naravno to dugoročno nije održivo. Zato i jesmo razgovarali s gospodinom predsjednikom i s parlamentarnim zastupnikom, glasnogovornikom, i ravnateljem da bi nekako valjalo popraviti tu situaciju, stoga je donesena odluka u vladi da ćemo ove godine u prvom koraku sa 70 milijuna, a dogodine s dalnjih mnogo milijuna podupirati proširenje škole. Mislim da je vrlo velika stvar, te je to pohvala rada čelnika Hrvatske samouprave, vodstva škole, pedagoga škole, a svakako pomaže i svakodnevni rad i život djece.

I Kada se očekuje završetak projekta? Za godinu dana možemo li očekivati završetak radova?

To već ne ovisi o meni, ni o vladu, jer mi smo uvijek kada je trebalo, pomogli. Samo proteklih tjedana, rezultat je bio obnova, proširenje sambotelske škole, prethodnih godina pak obnova Hrvatskog kazališta, ili pak obnova, gradnja i uljepšavanje prekrasne Hrvatske kuće u Pečuhu, dovršetak i njezina predaja prije godinu i pol dana. Ali mnogo toga se dogodilo ne samo u životu baranjskih Hrvata nego i diljem Mađarske, bilo u životu budimpeštanskih bilo u životu gradišćanskih Hrvata, što pridonosi njihovu opstanku. Moram kazati da je to za nas potpuno prirodno, hvala Bogu u vrlo smo dobrim prijateljskim odnosima, a s druge strane Hrvati u svemu jačaju i mađarski narod, ali i matičnu zemlju, a sve to potrebno je i za naš zajednički opstanak, i za očuvanje naših kršćanskih vrijednosti.

Jučer, 2. listopada, raspisani su narodnosni natječaji pri Fondu „Gábor Bethlen“ u tri kategorije. U kategoriji potpore za djelatnost civilnih udruga 500 milijuna forinta, u kategoriji dječjih kampova u matičnoj domovini 400 milijuna i u kategoriji potpore kulturnih programa 700 milijuna forinta.

Da, u tri teme, a radujemo se i tomu što to možemo uraditi, ostvariti, jer dijelom raste gospodarstvo koje smo uspjeli staviti na mjesto u proteklih šest do deset godina, a s druge strane vrlo dobro djeluje sustav veza s narodnostima, s njihovim čelnicima. Ali što smo raspisali? Objavljena su tri natječaja, jedan za civilne

Razgovarala: Branka Pavić Blažetin

narodnosne udruge, i ove je godine bilo toga s okvirnim iznosom od 500 milijuna, a podupirat ćemo i sljedeće godine njihovo djelovanje. Drugim natječajem podupiremo kulturne programe, a pod time podrazumijevamo i vjeru, vjerski život. Vrlo je to važno naglasiti jer smatram da su temeljni uvjeti za opstanak narodnosti očuvanje jezika, školskih i kulturnih ustanova, a jednak tako i vjera, te vjerski život. A budući da će se dogodine u Mađarskoj slaviti Svjetski euharistijski kongres, vezano za to i to je dio natječaja da svi oni koji će obnoviti stare križeve,

krajputaše, ili će postaviti nove u čast Svjetskog euharistijskog kongresa mogu se natjecati za potporu. I kao treće, podupirat će se i jezični kampovi u matičnoj zemlji također s okvirnim iznosom od 400 milijuna forinta. Mislim da je to vrlo dobra konstrukcija koju smo proteklih godina pokrenuli, i što je rezultiralo s kampiranjem u matičnoj zemlji ili jezičnoj sredini. Tako su primjerice i mladi Hrvati u Mađarskoj mogli putovati na više dana bilo u matičnu zemlju Hrvatsku bilo u Hercegovinu, jačajući svoju kulturnu i jezičnu samobitnost.

Državni tajnik Miklós Soltész o narodnosnim natječajima

Na konferenciji za novinare održanoj 2. listopada u Budimpešti, državni tajnik Predsjedništva Vlade odgovoran za civilne i vjerske odnose izjavio je da su raspisani natječaji za podupiranje djelatnosti narodnosnih samouprava, ustanova i civilnih udruga s okvirnim iznosom od 1,6 milijarda forinta.

Kako je uz ostalo naglasio državni tajnik Miklós Soltész, ciljevi su natječaja podupiranje opstanka, očuvanja jezika, kulture i vjere narodnosti. Natjecati se može na tri područja: za djelovanje, za kulturnu djelatnost i za kampove u matičnoj zemlji. Za podupiranje djelovanja narodnosnih civilnih udruga izdvojen je okvirni iznos od 500 milijuna, za kulturne djelatnosti 700 milijuna, a za kampove u matičnoj zemlji 400 milijuna forinta. Naglasio je i to da će se u okviru priprema za Međunarodni euharistijski kongres unutar kulturnih djelatnosti podupirati i programi čiji je cilj jačanje narodnoga vjerskog života, postavljanje i obnova križeva.

Prema njegovim riječima, između 2010. i 2020. godine potpora narodnostima bit će upeterostručena, a kao dio toga rasli su i izvori za narodnosne natječaje. Takvog porasta narodnosne potpore nije bilo prije u Mađarskoj, ni u regiji. Stav je vlade da Mađarska može živjeti dugoročno u miru s narodima u svom okruženju samo onda ako je jaka mađarska nacionalna politika.

Vise na: <https://bgazrt.hu/hazai-nemzetisegi-tamogatasok-2020/?fbclid=IwAR1qrtp57B4Zqlhuv2fmkpYYAvfXSX-8mc-cPQAXj1Sut9cRnEid6Z2ij7mE>

Prvi trojni susret poduzetnika u Gari

Martin Kubatov, glavni organizator susreta

Ivana Erak, HGK Županijska komora Osijek

Drago Horvat, generalni konzul RH u Pečuhu

U suorganizaciji Seoske i Hrvatske samouprave, u Gari je 14. rujna organiziran Prvi trojni susret poduzetnika – Konferencija i izložba „Mađarska, Hrvatska Srbija“.

Poradi jačanja prekogranične gospodarske suradnje, poduzimanja poslovnih veza i razmjene iskustava, Susret je okupio 120 poljoprivrednika, obrtnika, trgovaca, ugostitelja, načelnika i drugih poduzetnika iz pograničnih regija triju država. Partneri su bili Poljoprivredna komora Bačko-kiškunske županije (H), Gospodarska komora Bačko-kiškunske županije (H), Hrvatska gospodarska komora – Županijska komora Osijek (HR), Gospodarska komora Srbije – Regionalna gospodarska komora zapadno-bačkog upravnog okruga (SRB), Općina Sombor (SRB) i Općina Draž (HR).

Susret je otvorio Martin Kubatov, predsjednik garske Hrvatske samouprave, jedan od glavnih organizatora i predsjedavatelj Trojnog susreta.

Uime domaćina nazočne je pozdravio garski načelnik Béla Faa koji je naglasio da je za naselje uvijek bila iznimno važna prekogranična suradnja, zato su i sklopili više ugovora o prijateljskoj suradnji s naseljima u Hrvatskoj i Srbiji koja se ostvaruje ponajprije na polju kulture i sporta. Uvjeren da će ovaj susret pokrenuti gospodarsku suradnju odnosno pridonijeti proširenju dugoročne suradnje, poželio je da skup bude uspješan i da se započeto nastavi.

Nazočne su osim drugih pozdravili Róbert Zsigó, državni tajnik za nadzor prehrambenog lanca pri Ministarstvu poljoprivrede, parlamentarni zastupnik bajske regije, István Pásztor, predsjednik Skupštine AP Vojvodine, koji su naglasili potrebu i važnost Trojnog susreta i regionalne gospodarske suradnje.

Dio brojnih sudionika

– Mađarska je u Hrvatskoj četvrti ulagač, a deveta po broju noćenja u turizmu. Institucionalna suradnja u sektoru energetike i prometa na vrlo je visokoj razini, a od pristupanja Hrvatske Europskoj uniji ukupna razmjena poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda znatno je porasla, što Mađarsku uz Njemačku, Italiju i Sloveniju svrstava u najvažnije vanjskotrgovinske partnere. – naglasio je uz ostalo generalni konzul Republike Hrvatske u Pečuhu Drago Horvat. On je ujedno zahvalio organizatorima, posebno predsjedniku Hrvatske samouprave Martinu Kubatovu i načelniku Gare Béli Faa, te mađarskoj vlasti bez kojih, kako reče, ovaj susret ne bi bio ostvaren.

Sudionike je pozdravila i Ivana Erak, voditeljica Odsjek za međunarodne odnose Hrvatske gospodarske komore – Županijske komore Osijek.

U prijepodnevnim satima među ostalima održana su predavanja na teme: Poljoprivreda danas i u budućnosti, izazovi Europske unije, Uloga banaka u Mađarskoj i u regiji.

Susret je popodne nastavljen panel-diskusijom o poslovanju poduzeća u regiji s temama: Pravni i operativni okvir djelovanja, birokracija; Subvencije, financiranje; Iskustva ulaska u EU, odnosno očekivanja u slučaju Srbije; Tržišta; Zapošljavanje, kvalificirana radna snaga, porezi i doprinosi; Ulaganja, izazovi budućnosti; Izazov generacijske promjene, nasljeđa u većini poduzeća; Razvoj infrastrukture i logistike potreban za jačanje gospodarskog potencijala pograničnih regija.

Zaključak je sudionika bio da su ovakvi susreti iznimno korisni, stoga se oni trebaju nastaviti i u Hrvatskoj i u Srbiji.

Dodajmo kako je Trojni susret poduzetnika ostvaren s potporom Ministarstva poljoprivrede Vlade Mađarske.

S. B.

Generalni konzul RH u Pečuhu Drago Horvat

Stjepan Mesić u Pečuhu

Predavanje: Dezintegracija i budućnost Balkana

U organizaciji Direkcije za međunarodne veze Sveučilišta u Pečuhu, u dvodnevnom posjetu Pečuhu boravio je Stjepan Mesić. On je hrvatski političar koji je bio drugi predsjednik Republike Hrvatske u dva mandata, od 18. veljače 2000. do 18. veljače 2010., te predsjednik prve Vlade Republike Hrvatske od svibnja do kolovoza 1990., predsjednik drugog saziva Hrvatskog sabora od 1992. do 1994. i bivši predsjednik predsjedništva SFRJ od listopada do prosinca 1991. Mesić se sastao s rektorom Sveučilišta u Pečuhu te dekanima i prodekanima pojedinih fakulteta, kancelarom Sveučilišta u Pečuhu, posjetio jednu mađarsku školi i Hrvatsku školu Miroslava Krleže, te je 25. rujna u auli Ekonomskog fakulteta održao zanimljivo predavanje, a potom i sudjelovao u diskusiji pod naslovom Dezintegracija prostora Balkana i budućnost Balkana.

Kako nam kaže ravnatelj „Hrvatskoga Crvenog križa Društva Crvenog križa Osječko-baranjske županije“ Marko Đukić, djelomično i on je „kriv“ za Mesićevu pečušku gostovanje, koje je ocijenio vrlo uspješnim i dao naznake budućih događanja. I sam Đukić održao je predavanje kao uvod u predavanje Stipe Mesića o ulozi „Hrvatskog Crvenog križa Društva Crvenog križa Osječko-baranjske županije“ u Domovinskom ratu, i o suradnji s Crvenim križem Baranjske županije i Crvenim križem Mađarske. Tako je i organiziran posjet Stipe Mesića Pečuhu, koji je rodom iz Orahovice i koji se kao dječak u Drugome svjetskom ratu sklonio u Pečuhu 1945., s ostalih 25 tisuća izbjeglica, koji su se sklonili u Mađarskoj pred povlačenjem Nijemaca s prostora Grčke.

Mesić je u svom predavanju ocrtao raspad Jugoslavije, višenacionalne države koja je po njemu imala tri integrativna faktora. Nestankom tih faktora raspala se i državna tvorevina. Prvi je faktor bila osoba Josipa Broza Tita s ratnom karizmom pobjednika i svjetski priznate političke ličnosti na čelu pokreta nesvrstanih. Zapad je imao velike simpatije prema Jugoslaviji jer je prekinula odnose sa Staljinovom politikom. Drugi je faktor bila Jugoslavenska armija, a treći Savez komunista Jugoslavije.

Mesić misli da se Jugoslavija mogla raspasti i drugačije, ne ratom. Tito je umro, otišao sa životne i političke scene, Komunistička se partijaw raspala, a armija je tražila sponzora kojeg je prepoznala i našla u srpskom političaru Slobodanu Miloševiću. Mesić dodaje da Milošević nije želio nikakav novi politički dogovor, njega nije zanimala ni federacija ni konfederacija, on je želio etnički čistu veliku Srbiju, što je značilo rat, značilo zločin i genocid, i to se tako i dogodilo.

Kao zadnji predsjednik Predsjedništva SFRJ „predložio sam kada smo vidjeli da se federacija ne može održati bez integrativnih faktora, novi politički dogovor. Neka republike proglose svoju samostalnost i u isto vrijeme da se potpiše konfederalni sporazum u kome bi se definirali konfederalni poslovi i definiralo što prelazi u ingerenciju novonastalih republika s prijedlogom da se nakon tri do pet godina preispita je li to dobro. Ako je dobro,

idemo dalje, ako ne svatko svojim putem ide, ali svi putevi vode u Europu, bez rata, razaranja, zločina. Međutim, to se nije moglo zbog Miloševićeve politike kojeg je zanimalo veliki dio Hrvatske gdje su pretežno naseljeni Srbi i najveći dio Bosne i Hercegovine. On je želio 63 % Bosne i Hercegovine, što je značilo rat. Našli smo se u ratu. Milošević nije uspio u svojoj agresiji i poslije 100 tisuća mrtvih granice se nisu promijenile nijednog milimetra.“

Ustav iz 1974. godine zacrtao je današnje granice zemalja koje su nekada bile dio SFRJ-a. Već onda su njegovi tvorci bili svjesni da poslije Tita neće opstat SFRJ i da je on dobar put prema samostalnosti... pitali smo Stipu Mesića.

Mesić nam je odgovorio: „u suštini to je konfederalan ustav, ali nije do kraja nikada izveden. Taj je ustav smetao Slobodanu Miloševiću, pogotovo što su Vojvodina i Kosovo bili konstitutivni elementi federacije. A kada nema više federacije jasno da i pokrajine imaju pravo na samostalnost, na što Milošević nije želio ni pomisliti. Mi smo se pozivali na taj ustav koji nam je omogućio samostalnost jer je taj ustav republike pozicionirao kao države s pravom ujedinjenja i s pravom razjedinjenja. Ali Milošević je mislio da je armija prešla na njegovu stranu i da će on uspjeti ostvariti svoje ciljeve.“

Prostor Balkana je li danas još uvijek prostor žarišta, Balkan izvan EU-a, je li EU taj prostor želi za sebe, pitali smo Stjepana Mesića.

Stjepan Mesić posjetio je Školu Miroslava Krleže.

Sve zemlje jugoistoka Europe koje nisu u EU, one imaju želju ući u EU, to je i cilj. One moraju ući u udruženu Europu. Europa se mora udružiti jer samo udružena Europa može biti danas među velikim igračima u svijetu. A to su Kina, Rusija, SAD, Indija, Japan... Nijedna zemalja u Europi nije velik igrač. Ako se Europa udruži, ako isključi rat kao političko sredstvo, a osnovni instrument da se isključi rat, da se otvore granice tako da svaki narod živi u svom ukupnom kulturnom korpusu, da granice nisu smetnje, ali nisu ni motiv da se osvaja tuđi teritorij. Nažalost, još ima dovoljno nacionalista koji ne prihvataju ovaj europski koncept razmišljanja. Ti moraš najprije biti Europljanin, a onda Mađar, Hrvat, Srbin. Ako gledamo Europu kao kontinent koji isključuje rat kao političko sredstvo, kao gospodarski prostor jednog velikog igrača od čega će svi imati koristi, onda se moramo odreći malo nacionalizma i orientirati se Eurom. Jer to je jedini način da ostanemo u tome modernom svijetu. Zato ja vjerujem u europsko ujedinjenje i moć Europe koja ima velike kapacitete i znanstvene, i edukativne, i materijalne. Europa ima sve preduvjete kada isključi rat da će biti svjetionik mira u svijetu, kazao je Stjepan Mesić za Medijski centar Croatica. Branka Pavić Blažetić

Izložba slamarke Eve Dikan Bizzer

Umjetnica je darovala Kulturnom centru simbol ustanove izrađen od slame.

U organizaciji Kulturnog centra bačkih Hrvata, 4. rujna, u županijskom Domu narodnosti u Baji otvorena je izložba slika od slame.

Izložbu Bajkinje Eve Dikan Bizzer otvorio je ravnatelj Kulturnog centra bačkih Hrvata. Kako uz ostalo reče Mladen Filaković, Eva Dikan Bizzer rođena je u Baji i od rođenja vezana je za bunjevačko-hrvatsku kulturu kojoj, kao što se vidi na njezinim radovima, i danas pripada.

– To što danas možemo biti ovdje, u neku ruku moramo zahvaliti dvojici muškaraca koji su imali važan utjecaj na umjetnički rad naše Eve. To su njezin otac, vjerni čuvar bunjevačke tradicije i ljubitelj konja, te njezin pokojni muž bunjevačko-hrvatskoga roda, također stvaratelj slika od slame, kojega je bolest rano uzela. Otada se Eva počela ozbiljnije baviti stvaranjem slika od slame.

Pošto je svoje radove prijavila Lektoru-

Slika Bunjevačko prelo

tu mađarske likovne umjetnosti, oni su proglašeni djelima primijenjene umjetnosti. Najvažniji motivi njezina umjetničkoga rada jesu konji, bunjevačka tradicija, prela, simboli bunjevačkih udruga što je izradila o važnim obljetnicama. Svoja djela ne prodaje, ali daruje rodbini, prijateljima i obožavateljima. Tako je nastala ova izložba slika od slame, najcjelovitija do sada, od kojih je mnoge uzela na po-

Dio izloženog

sudbu. Obiteljsku slamarsku tradiciju kombinirajući sa staklom nastavila je njezina kći Zorica Bizzer, čiji su radovi također izloženi.

Svečano otvorenje uljepšao je bajski Orkestar „Čabar“. Okupljenima se obratila i autorica izložbe, nakon čega je ravnatelju Kulturnog centra darovala simbol ustanove izrađen od slame.

Izložba se može pogledati radnim danim od 8 do 16 sati.

S. B.

Trenutak za pjesmu

Duhovska ekstaza

Zanio nas vjetar nadzemaljski, silni.

Ne mislimo više na stradanja svoja.

Gorimo u ognju što je s neba pao

U obliku cvijeća, a u sedam boja.

Sila nas je Božja uzdigla sa zemlje

I ovila sjajem anđeoskog ruha,

Pak je u nas slila zlato sviju zvijezda:

Gle, u duši našoj stan je Svetog Duha!

A jer zemlja ova pustinja je hladna,

Gdje topline nema ni ljubavi svete,

Ognjenog smo zato sakupili cvijeća

U košare zlatne što ih nebo splete.

Punom ćemo rukom sipat ga po putu,

Da života novog rasijemo klice,

Da usplamte srca ognjem Svetog Duha

I da zemlje ove obnovi se lice!

Rajmund Kupareo

Druženje nakon izložbe

150. obljetnica kapele Blažene Divice Marije

Jankovićeva slava na medjunarodnom svetku čepreških Hrvatov

Za sadjenjem stabla pred jubilarnom kapelom

U čast 150. obljetnice gradnje kapele van grada Čeprega, posvećenoj Blaženoj Divici Mariji, 14. septembra, u subotu, u okviru Dana Hrvatov prva štacija svetka je dopeljala u prirodu mnoštvo

Pri polaganju vijenca (sliva) Kristijan Vlašić, dr. Anton Kolić, Josip Fa, dr. Nikola Benčić, Marija Kralj-Kiss i Radoslav Janković

Hrvatov iz četirih zemalja, uprav na ovu lokaciju. Božji dom je dao sazidati 1869. Ijeta, kako i na fasadi piše, grof Julije Janković. Polag oltara Blažene Divice Marije na pravu stran grobni spomenik hižnoga para Antuna i Katarine Janković vabi poglede. Kapela čuva i uokvireni svadbeni vijenac, kćeri Julije Janković, Marije Felicije, kojega je darovala kapelici za udajom za Belu Adamovića Čepinskoga. Kako ovde hištorija počiva na svakom koraku, moramo dodati i to da crkveni obred je peljao dr. Anton Kolić, zlatomašnik, isto tako u povjesnom mašnom pratežu iz 1883. Ijeta na koj je sa zlatnim slovami šivano ime Else Markovich de Csernek nata Lib. Baronessa de Risenfels. Sa „Suberto-

vom mašom“ je Muško jačkarno društvo iz Hrvatskoga Jandrofa (Slovačka) pozvalo jubilarnom hvalodavanju Hrvate iz Austrije, Ugarske, a i veliku delegaciju iz matične zemlje pod vedrim nebom. Umirovljeni farnik iz Ratištofa, kako je rekao, po prvi put je pohodio ovo mjesto s pokojnim Pavlom Horvatom 1968. Ijeta i sad ponovo, iz svega srca se je veselio da se je mogao s vjerniki skupa pomoliti na ovom svetom mjestu mira. U svojoj prodići je prosio sve nazočne da budu milosrdni, jer je to, kako je i rečeno, dar Božji. Za himnom Gradišćanskih Hrvatov u kapeli je položen vijenac na grob Jankovićevih, a pred kapelom je posadjeno i blagoslovljeno stablo ginkgo bilobe. „Pred devetimi ljeti smo dobili takovo stablo u Daruvaru, kojega je još posadio u tom varošu Antun Janković, a mi ga ovde imamo na pravoj strani“, smo čuli od Marije Kralj-Kiss, predsjednice Hrvatske samouprave. Za svečevanjem u mjesnom cimitoru su nažgane svijeće i položeni vijenici spominjanja, pri grobi drugih članov Jankovićeve obitelji, ke je dala Hrvatska samouprava Čeprega obnoviti 2016. Ijeta. Pred jednim desetljećem je et-

nologinja Terézia Horváth-Balogh ganula svestrano istraživanje i traganje za Jankovići, a u tom pomoćnu ruku je ponudila i mjesna Hrvatska samouprava. O rezultati te višedržavne ekspedicije je za dugoljetnim čekanjem izdana konačno i knjiga (detaljnije morete štati za to na 11. stranici). U kulturnom programu na dvoru Panziona Hangya s jačkom, tamburom i tanci oduševili su brojnu publiku Ženska pjevačka skupina KPD „Sloga“, Židanske zvjezdice, Jačkarni zbor Peruška Marija, HKD Veseli Gradišćanci i Muško jačkarno društvo iz Hrvatskoga Jandrofa. Čepreški Hrvati ovput su pogostili i izaslanstvo Društva Mađara iz Pakraca koje je po treći put boravilo kod Gradišćanskih Hrvatov, a u nedjelu je došlo i do potpisivanja Sporazuma o suradnji i prijateljstvu med Društвom ter Gradskom samoupravom Čeprega, kot i s Hrvatskom samoupravom dotičnoga varoša.

Tiko

Muško jačkarno društvo iz Hrvatskoga Jandrofa

„Uvijek dajem sve od sebe“

II. Memorijalni košarkaški turnir „Dražen Petrović“ u HOŠIG-u

Nakon uspješnoga prvog, 4. i 5. listopada 2019. HOŠIG je priredio i drugo izdanje Memorijalnog košarkaškog turnira „Dražen Petrović“. Na svečanom otvorenju, u sklopu prigodnoga programa, nazočne su pozdravili ravnateljica ustanove Ana Gojtan, državni tajnik za vjerske i narodnosne odnose pri Uredu premijera Miklós Soltész i predsjednik Hrvatske državne samouprave Ivan Gugan. Na dvodnevnom su Turniru sudjelovale ove košarkaške momčadi: zagrebačke VII. gimnazije, Omladinskoga košarkaškog kluba Dražena Petrovića iz Šibenika, Hrvatske škole „Miroslav Krleža“ iz Pečuhu, Isusovačke gimnazije i đačkog doma „Gyula Fényi“ iz Miskolca, Osnovne škole, gimnazije i njemačke narodnosne gimnazije „Áron Tamási“ iz Budimpešte, Srpska gimnazija „Nikola Tesla“ iz Budimpešte, i domaćina. Na svečanom su otvorenju među inima bili: veleposlanik Republike Hrvatske u Mađarskoj Mladen Andrić, glasnogovornik hrvatske manjine u Mađarskom parlamentu Jozo Solga i potpredsjednik Hrvatske samouprave grada Budimpešte Stipan Đurić.

Na svečanom otvorenju, 4. listopada, hošigovci su u prigodno-me igrokazu citirali misli Dražena Petrovića, koje su bile isprepletene stihovima hrvatskih pjesnika, a to su pjesme „Igra“, „Ići ćeš“ Đuse Šimare Pužarova; „Jučer sam gledao kako lete ptice..“ Stjepana Blažetina i „Anima Croatorum“ Ivana Tolja. Ritmički ples djevojaka na glazbu Fila Tilena „Ko vam je reko“ dao je dodatni zamah programu, ali ujedno i pravo bodrenje košarkašima. Ravnateljica Ana Gojtan u svom je uvodnom dijelu obraćanja istaknula vrline hrvatskoga košarkaša Dražena Petrovića, među inima njegov jedinstven profesionalizam, predanost košarcima i fanatičan pristup radu, upornost, beskompromisnost, skromnost i velikodušnost... ljubav prema košarcima. „Velikani poput Dražena Petrovića zblizavaju hrvatsku i mađarsku mladež, povezuju hrvatsku mladež u Mađarskoj sa svojim vršnjacima matice Hrvatske“, naglasila je ravnateljica Ana Gojtan. Državni tajnik Miklós Soltész prisjetio se događaja kada je kao dvadesetogodišnjak bio u Sportskoj areni László Pappa, gdje je s osam tisuća Ciboninim navijača fanatika navijao zagrebačkim košarkašima. Tada je Cibona pobijedila, i tako da je među njima bio i Dražen Petrović. Istaknuo je Draženovu uzornu sportsku karijeru, koju je nažalost prekinuo tragičan događaj. Te je pri kraju predložio da na sljedeći Turnir dobiju poziv i ženske košarkaške ekipe, a za mogućnosti sufinanciranja traži pomoć hrvatskoga glasnogovornika Joze Solge. Predsjednik Gugan naglasio je da je za njega Dražen Petrović najveći hrvatski sportaš svih vremena. Dodao je da se uvijek rado prisjeća njegove igre i osobnosti. „Stoga velika hvala ravnateljici Ani Gojtan, profesoru Zoranu Marijanoviću, svim nastavnicima i svima što ste ovu dvoranu nazvali po Draženu Petroviću, jer mislim da u Hrvatskoj će njegovo ime uvijek biti u mislima svih koji vole košarku, ali će se ubuduće i u Budimpešti rado prisjetiti Dražena Petrovića“, naglasio je predsjednik Ivan Gugan. Nakon svečanog otvorenja sportski su teren preuzeли košarkaši, njih sedamdesetak. Po ždrijebu momčadi skupine A jesu: pečuš-

ka Hrvatska škola „Miroslav Krleža“, Isusovačka gimnazija „Gyula Fényi“ iz Miskolca, budimpeštanska Srpska gimnazija „Nikola Tesla“ i budimpeštanska Njemačka narodnosna gimnazija „Áron Tamási“; skupina B: zagrebačka VII. gimnazija, Omladinski košarkaški klub Dražena Petrovića iz Šibenika i HOŠIG. Igralo se dva puta po petnaest minuta. Turnir su otvorili hošigovci i posebni gosti sportskog susreta Šibenčani (41 : 59); potom su slijedile momčadi Isusovačke gimnazije „Gy. Fényi“ i Srpske gimnazije „N. Tesla“ (31 : 39); Hrvatske gimnazije „M. Krleža“ i Njemačke narodnosne škole „Á. Tamási“ (52 : 34); HOŠIG-a i VII. gimnazije (40 : 43); Srpske gimnazije „N. Tesla“ i Njemačke narodnosne škole „Á. Tamási“ (53 : 27); Omladinskoga košarkaškog kluba D. Petrovića i VII. gimnazije iz Zagreba (32 : 37) Hrvatske gimnazije „M. Krleža“ i Isusovačke gimnazije „Gy. Fényi“ (39 : 34). Nakon prvoga dana mnogi su mislili da su favoriti ovogodišnjega Turnira Zagrepčani. Dobri i brzi napadi te protunapadi, dobra obrana i precizno dodavanje lopte, ovako bismo mogli ukratko opisati njihovu igru. Nažalost, prvoga dana od Turnira su se oprostili košarkaši Njemačke narodnosne škole „Á. Tamási“. Košarkaške utakmice drugoga dana rezultirale su ovo: Omladinski košarkaški klub D. Petrovića i Srpska gimnazija „N. Tesla“ (40 : 37); Hrvatska gimnazija M. Krleža i VII. Gimnazija iz Zagreba (29:43); Isusovačka gimnazija „Gy. Fényi“ i HOŠIG (20 : 19). Za treće su mjesto igrali: Hrvatska gimnazija „M. Krleža“ i Srpska gimnazija „N. Tesla“ (41 : 72); a za pobjednika Turnira Omladinski košarkaški klub D. Petrovića i VII. gimnazija iz Zagreba (42 : 32). I tako brončana medalja pripala je momčadi Srpske gimnazije „Nikola Tesla“, drugo je mjesto osvojila VII. gimnazija iz Zagreba, a pobjednici su Turnira momčci Omladinskoga košarkaškog kluba Dražena Petrovića iz Šibenika. Najbolji je igrač Turnira Zvonimir Ivišić (Šibenik), a najbolji strijelac Vladan Kovačević (Pečuh). Čestitam svim sudionicima, posebno pobjednicima Šibenčanima, i vidimo se dogodine!

Kristina Goher

Predstavljanje dugo čekane knjige u Čepregu

„Tri domovine Janković vlastela – Hrvatska, Ugarska, Austrija – 99 mozaika o prošlosti obitelji i kulturne povijesti“

Dar dvanaest ljet dugo se „putuje“ iz Čeprega, a i oko Čeprega, zbog otkrivanja avanturističnoga žitka Jankovićeve familije. Konačno ovoga ljeta za devetljetnim čekanjem narodilo se je djelo na hrvatskom jeziku, naslova „Tri domovine Janković vlastela – Hrvatska, Ugarska, Austrija – 99 mozaika o prošlosti obitelji i kulturne povijesti“ iz pera ugarske autorice, etnologinje Terézije Horváth-Balogh. Do predstavljanja u podatki, dokumenti i slika jako bogatoga izdanja je došlo u okviru Hrvatskoga dana u Čepregu.

Pri promociji knjige Terézia Horváth-Balogh, dr. Nikola Benčić i Marija Kralj-Kiss

„Srdačno pozdravljam vas na jednoj prezentaciji ka je po svemu zvanaredna. Po tom da smo u varošu Čepregu, i po tom da se ova knjiga bavi tematikom o koj tematiki mi Gradičanski Hrvati, svejedno da li smo na Ugri, Slovačkoj ali Austriji, ništ ne znamo. Poznamo jačkare Jankoviće, ali grofe Jankoviće ne. Ja sam podučavao povijest na sveučilištu u Beču, ali Jankoviće nismo spominjali. Mi smo govorili o Széchenyiju, o Nádasdyju, mi smo govorili o naši grofi, ali Jankovići nisu bili med njimi. Znamo i zašto ne, jer oni nisu preseljavali Hrvate u ovu krajинu i kasnije su nek simo zašli“, začeo je tako svoj govor u Panzionu Hangya, akademik dr. Nikola Benčić, stručni i jezični lektor knjige, a pri tom je još dodao da nigdor ne zna, kakovo veliko djelo je na se zela autorica prez znanja hrvatskoga jezika, ku je sad po prvi put vidio uživo, jer su se samo na internetu dogovarali. Vridna etnologinja na 231 stranici prikazuje sudbinu plemećke familije Janković Daruvarski, rodom iz Bosne i Hercegovine, ka onda ide od Trojedne kraljevine Slavonije, Hrvatske i Dalmacije do naših krajev. Ova knjiga nije izmišljena! Ona ne manipulira, ona donosi činjenice, ke su po autorici važne. Ova knjiga nije roman, akoprem ima čuda svega što bi pasalo u roman. Ova knjiga nije leksikon, iako bi bilo čuda česa, što bi keralo u leksikon. Ova knjiga nije samo zbirka podatkov, iako ima u njoj jako čuda podatkov s hrvatske, s ugarske ili s francuske strane, kade danas i živu potomci Jankovićevih. Jankovići mogli su dokazati svoje plemstvo od Marije Terezije, kad su se i začeli širiti na druge familije (Adamović, Bernjaković, Pejačević itd.) i postali su zvanaredno bogati trgovanjem kunine bunde, kože. Zadnji muški kotrig Julije umro je u Beču 1904. Ljeta onda jur prez čepreškoga imanja, a zadnja žena familije, Ana Elizabeta, preminula je takaj polag Beča 1937. Ljeta u velikom siromaštvu. Ona je svoje memoare napisala na nimškom jeziku, a zgotovila s hrvatskim riči u tudjini: „Živila

vjernost, živila domovina!“ Iako su Jankovići bili vlasnici ogromnoga imanja ne samo u Slavoniji, Pakracu, Daruvaru, Stražemanu nego i u Čepregu, Bika, i u cijeloj okolici. Njevo propadanje se začme s oslobadjanjem kmetov, jer oni kot vlasnici morali bi modernizirati mašine, a to već nije išlo. „Interesantno je da je komunizam ime Janković izbrisao i ovde i u Hrvatskoj. Moramo priznati kako je. A iz ove knjige se da doznati kako su velike zasluge imali s gradnjom crikvov u Daruvaru, Čepregu, Stražemanu, pivovare u Daruvaru, s mlini u Čepregu, kopalnišćem (Daruvarske toplice), ciglanicom u Čepregu, kurijami, dali su štipendiju talentiranim junakom. Danas samo zarašćeni spomenici, skrušene pozabljenе crikve pokazuju nekadašnju slavu Jankovićevih“, čuli smo Benčićeve riči, ke je onda uokvirila pjesma Muškoga jačkarnoga društva iz Hrvatskoga Jandrofa. Autorica knjige povidala je kako su se spoznale s Marijom Kralj-Kiss jur

2007. ljeta, prilikom spomen-svečevanja 150. jubileja smrti Izidora Jankovića i u stvarnosti su skupa zrasle u ovom istraživanju. Iako etnologinja cijeli žitak stanuje u Budimpešti, rodni kraj s Čepregom ju najzad vliče i zbog Jankovići. U završetku prezentacije je još Marija Kralj-Kiss naglasila da će se djelo objaviti i na

Puna prostorija s publikom

ugarskom jeziku. „Ova knjiga je napravljena od rečenice do rečenice i naše oči su se otvorile, na ki staza moramo dalje koracati, nove sanje skovati u današnjem svitu. Prošlost je nastala sadašnjost. Sad ovo ime Janković ima drugo značenje ne samo nam Hrvatom ki ovde živimo u Čepregu. Zahvalna sam svim onim ki su pomagali, aš smo bili nori i gizdavi i od nikogar si nismo nikakovu potporu prosili za ovu knjigu. Šparali smo, sve smo si na ovo aldovali, koristili privatne i društvene veze s Hrvati u Pakracu, Daruvaru itd. U knjigi je zahvala izrečena 80 ljudem, zato vam svim Bog plati“, dodala je još predsjednica Hrvatske samouprave, dokle su na kraju došli opet lipi jandrofski glasi ki su pravoda oduševili publiku.

Tihomir

Po stopama Zrinskih i Frankopana u Hrvatskoj

Šeljinska osnovna škola Géze Kiss u sklopu bezgraničnog natječaja organizirala je za sedmašte četverodnevni izlet u Hrvatsku od 10. do 13. rujna ove godine. Pošli su po stopama Zrinskih i Frankopana.

Ujutro ispred škole s velikim uzbudnjem krenulo 30 učenika na izlet u Hrvatsku. Tog su dana najprije posjetili Kuršanec, gdje su položili vijenac kod obeliska Nikole Zrinskog, gdje nam je učenik Dani Sando ispričao kako je jedan vepar usmratio Nikolu Zrinskog. Nakon toga su pogledali tvrđavu Zrinskih u Čakovcu. Tu su pogledali i kip gdje se Katarina Zrinski opričala od Petra Zrinskoga i Frana Krsta Frankopana. Poslije je put vodio do Kraljevice, gdje su sve tri večeri odspavali, a neki su se i okupali u moru.

Sutradan nakon doručka otputovali su u Bakar gdje je Janka Vörös ispričala ukratko povijest Frankopana. Tu su pogledali tvrđavu, mjesto gdje se nekad pralo rublje, te kopiju pečata i dokumenta koji je poklonila gradu Marija Terezija, kojim je dodijeljeno i pravo slobodnoga kraljevskoga grada. Popodne su proveli u Opatiji gdje su promatrali vile iz vremena Monarhije, te pogledali prvi hotel u Hrvatskoj, Hotel Kvarner, koji je u doba Monarhije bio vila cara Franje Josipa, i vilu te botanički vrt grofa Andrassyja. O nje-

mu i njegovu djelovanju govorila je Míra Tapazdi. Na povratku prema hotelu stali su i u Rijeci i položili vijenac kod spomen-ploče ministra Barosa.

Treći dan su otputovali u Senj i pogledali Frankopanovu tvrđavu. Položili su vijenac kod kipa tu rođenog Nikole Jurišića, a poslije branitelja Kisega. O njegovu životu govorio je Sabolč Kis, a o opsadi Kisega Andraš Frank. Popodne su u Crikvenici pogledali Kaštel te Frankopanovu crkvu. Tu je bilo prilike da se kupaju u moru.

Cetvrti su dan na povratku kući navratili u Zagreb, gdje su pogledali katedralu o kojoj je govorio Bendeguz Tóth, crkvu

svetoga Marka, kuću Nikole Tesle, Trg bana Jelašića i njegov kip, o kome je govorio Tamaš Vörös, a na kraju su pogledali i Narodno kazalište. Popodne su još navratili u Grbavac gdje su ih primili voditelji Udruge Mađara grada Grubišnog Polja. Tu su pogledali Zavičajnu kuću te su svi dobili pizzu i sok.

Umorno, ali s mnogo doživljaja stigli su kući.
Robert Ronta

In memoriam...

Melanija Avramović Gergić 1931. – 2019.

Nakon duge i teške bolesti, u 89. godini života napustila nas je umirovljena učiteljica Melania Avramović Gergić.

Nakon diplome koju je stekla na narodnosnoj učiteljskoj školi u Budimpešti, svoj radni vijek započela je 1952. godine u podravskim Martincima, a nakon godinu dana bude premeštena u starinsku osnovnu školu, gdje je radila sve do zaslужene mirovine.

Mnoge je generacije naše djece naučila čitati i pisati, a kulturni život sela obogatila je svojim doprinosom kao voditeljica doma kulture, voditeljica knjižnice, organiziranjem raznih kružaka za cijelu zajednicu.

Tamo je osnovala svoju obitelj s mužem koji je također bio aktivan u kulturnom životu sela, a od četvero djece dvije kćeri slijedile su njezin primjer u narodnosnom odgojno-obrazovnom radu. Uvijek svjesna svojih zadaća, osobito podizanja svijesti o narodnosnom identitetu i očuvanja hrvatskoga jezika i kulture.

Za svoj odani rad bila je više puta nagrađivana od Ministarstva prosvjete, DSJS-a i Hrvatske državne samouprave.

Poslije odlaska u mirovinu seli se u Bati, gdje živi u okruženju svoje mnogobrojne obitelji do kraja svog života.

Neka joj je zemlja laka, počivala u miru !

U Bati 5. listopada 2019.

S dubokom boli, ožalošćena obitelj

Sajam svetoga Mihovila u budimpeštanskom Hrvatskom vrtiću

Dana 27. rujna 2019. u prostorijama budimpeštanskog Hrvatskog vrtića održan je uobičajeni Sajam svetog Mihovila. Vrtićare je s pjesmom pozdravila voditeljica Magdalena Andrašek Havaši, a nakon toga započela je bučna prodaja i kupovina. Oko toga su sramežljivijima pomagale tete, ali bilo je i sigurnih i odlučnih mušterija. Lepeza, zmaj ili košara od papira, plastični ili drveni nakiti, košara puna bombona... samo su dio bogate ponude. Iz godine u godinu u

vrtiću se priređuje taj, na selima nekada tradicijski događaj, koji već u samim pripremama donosi uzbudjenja, izazove za sate odgoja i obrazovanja. Odgojiteljice, kao i ovoga puta, s posebnom su pozornošću okitile vrtičke prostorije, u kojima su zavladali jesenski plodovi. Štandovi su bili krcati predmetima, koji su se izrađivali na satima. Uspješnosti su i ovoga puta pridonijeli i roditelji, naime poslije zamorne kupovine i cjenkanja, djecu su čekale pogaćice, kolačići i sokovi.

Kristina Goher

Utrka Zrinski u Keresturu

Trkači u startu

Dani Zrinskih u Keresturu ne mogu proći bez Utrke, pa je i ove godine priređena zadnjega rujanskog vikenda (28. rujna) s vrlo lijepim brojem sudionika. Natjecalo se 125 trkača od predškolske do seniorske dobi. Inače, učenici su keresturske škole od početka školske godine svakog petka trčali s učiteljicom Erikom Rac. Svaki put pretrčali su najdužu dionicu, na Dana Zrinskih nagrađeni su lovorovim vijencem. Zahvaljujući lijepom vremenu, na Utrku su se prijavili iz cijele regije u različitim kategorijama. Apsolutna je pobednica utrke bila Ana Virovec, a zlatnu su medalju osvojili: Dorina Cipan, Mark Deže, Dominik Pokec, Jasmina Solar, Rihard Török, Sintija Ungureanu-Anjoš, Maja Vargović, Ana Virovec, Daniel Virovec i Johana Vlašić, srebrnu medalju: Matija Andrašek, Dominik Beli, Vivijen Bogdan, Grga Ferenc, Zoe Horvat, Gabor Kalinić; Kata Kapić, Luca Nađ, Leonard Novinić, Lidija Olah, Erika Rac, Gabor Rulek, Blaž Sabo. Brončanu su medalju dobili Mark Andrašek, David Harači, Zorica Hervai, Marcel Pavlic, Botond Söveges, Laci Sabo.

beta

Hrvatska samouprava Zalske županije tijekom pet godina najviše ulagala u mlade

Hrvatska je samouprava Zalske županije 2. rujna u Keresturu održala svoju zadnju sjednicu na kojoj su bili svi vijećnici Samouprave. Predsjednica Marija Vargović sažela je petogodišnji rad organizacije, te zahvalila vijećnicima na aktivnom radu tijekom pet godina. Donesene su još odluke o programima koje Samouprava do kraja mandata želi provesti ili započeti, kao što je organiziranje izleta za djecu, stipendiranje srednjoškolaca, pokretanje jezičnog tečaja i potpomaganje raznih programa.

Županijska samouprava nakon dugo godina ponovno je organizirala Pomurski hrvatski bal.

Sadašnji je sastav Županijske hrvatske samouprave utemeljen nakon izbora 2014. godine na osnovi odluke birača i kroz pet godina pokušala organizirati, usklajivati život hrvatske zajednice u regiji, u suradnji s mjesnim i Državnom samoupravom. Prema mišljenju predsjednice gđe Vargović, Samouprava je u okviru svojih mogućnosti radila za očuvanje hrvatskoga jezika i kulture, a posebnu je pozornost posvetila mladeži. U samom početku svojeg mandata organizirala je okrugli stol, čime je započela pregovore s Hrvatskom državnom samoupravom u svezi s utemeljenjem nove državne ustanove u regiji, što je i ostvareno. Hrvatska državna samouprava utemeljila je Hrvatski kulturno-prosvjetni zavod „Stipan Blaženin“, čije je sjedište u Serdahelu. Organizaci-

ra je forum i o problemima održavanja narodnosnih dječjih vrtića, nakon čega učinjeni su neki koraci glede tog problema. U svakom su naselju mjesne samouprave uspjele zadržati svoje dječje vrtiće. Županijska je samouprava utemeljila stipendiju za srednjoškolce koji pohađaju dvojezične gimnazije, odnosno u nekom obliku uče hrvatski jezik u nastavi, organizirala jezične kampove za djecu i mladež (tamburaški, vjerski kampovi), okupila mlade svirače regije da nastupaju u Budimpešti, u Međimurju. Godinama je suorganizator predsmotre Međimurske popevke. Na polju vjerskog života redovito je organizirala regionalno hodočašće, križni put za odrasle i mlade, susrete zborova, natjecanja za djecu u izradbi pisaničica i u drugima, organizirala izlete za uče-

nike hrvatskih škola u matičnu domovinu (Zagreb). Kupila hrvatske i mađarske zastave, hrvatsko-mađarske, mađarsko-hrvatske rječnike svim mjesnih hrvatskim samoupravama u regiji, tamburaškim sastavima pomagala za sviranje, za plesače serdahelske i keresturske škole narodnu nošnju. Svake je godine naručila Hrvatske kalendare za naša naselja, bila je glavna organizatorica Hrvatskoga državnog dana i drugih većih priredaba. Kao konzorski partner provodi projekt EFOP programa „Susjedova livada“, u sklopu kojeg istražuje o položaju nacionalnih manjina na tromedi. Nakon dugog niza godina opet je priredila Hrvatski pomurski bal s vrlo velikim uspjehom, što će tradicionalno svake druge godine prirediti. Županijska samouprava dobro surađuje i sa susjednom Međimurskom županijom. Troje su od zastupnika članovi Mješovitog odbora Međimurske županije za suradnju s pomurskim Hrvatima. Zahvaljujući toj suradnji, Odbor osigurava troškove mentorima učiteljima u keresturskoj osnovnoj školi i potpomaže i razne priredbe. Zastupnici su radili i na tome da izvješćuju mlade o predstojećim narodnosnim izborima te ih hrabri da se kandidiraju na predstojećim jesenskim izborima. Vijećnici su i na zadnjoj sjednici ponajprije mislili na mlade, naime odlučili su organizirati izlet 7. listopada na Plitvička jezera za učenike viših razreda koji su odlučni iz hrvatskog jezika, donijeli odluku o jednokratnoj stipendiji za tekuću školsku godinu u iznosu od 50 tisuća forinta za gimnazialce koji uče hrvatski, te o pokretanju tečaja hrvatskoga jezika u onim pomurskim naseljima u kojima ima potražnje, o potpomaganju izdavanja CD-ploče Tamburaškog sastava „Stobos“, đačke konferencije o obitelji Zrinskih, o objavljuvanju zbirke duhovne ostavštine serdahelskih kajkavaca, odnosno o potražnji odgojiteljice s hrvatskom spremom za kaniški Dječji vrtić u Rogačevu ulici.

beta

Jezični, vjerski i tamburaški kamp za mlade u organizaciji Samouprave

Sa štipendijom Instituta Filipa Kaušića u hrvatskoj školi

Zagrebačka razglednica Bizonja Balaža Martinšića

Lani su dva Koljnofci mogli boraviti na jednomisečnoj školi u Zagrebu sa štipendijom Instituta Filipa Kaušića iz austrijskoga Celindofa, a ljetos Bizonjac Balaž Martinšić je od 22. junija do 19. jula bio ta sričnik komu je omogućeno učenje u hrvatskoj metropoli. Koliko je poznato, Bizonju, ovo sjeverogradničansko naselje asimilacija posebno gnjaviti, zato je i zvanareno važno da i tamošnji mladi se negda-negda pojavi, sudjeluju pri ovakvi mogućnosti. Iako Bizonjac je jur zaposlen u Austriji, bio je i zastupnik Hrvatske samouprave Jursko-mošonsko-šopronske županije, a jur ljeta dugo pelja svoju hodočasnu grupu, piše u Celje/Mariazell. Kako je rekao, imao je vrimena i volju da svoje znanje obogaćuje putem ove zagrebačke prilike. Zvana njega bila je na seminaru još jedna divojka iz Vojvodine, ka studira u Pečuhu. Ure su u ljetnoj školi održane od pola 9 do pola 3, a otpodne su se spoznali sa znamenitostima Zagreba, pohodili su muzeje i poslušali su koncerte narodne glazbe. Na izlete su peljani u Trakoščan, Plitvička jezera kot i u Grešnu Goricu polag Velikoga Tabora. Gizdavo mi je rekao da se je upisao još i u Sveučilišnu knjižnicu. „Grad je prekrasan, ima svoj čar, ali stare zgrade bi zasluzile obnovu“, izjavio je „ljetni student“ ki je podilio, iako malo kasnije, s nami ovu zagrebačku „razglednicu“, ali ponosan je i danas da je bio diozimatelj skupa s još dvadeset i tri mladi ljudi iz cijelog svita na Sveučilišnoj školi hrvatskoga jezika i kulture.

Tih

Kemljanska dica va jezičnom taboru na Pagu

Foto: ERZIKA WÖLNISEK

Člani naše Hrvatske samouprave su se dogovorili da školsku dicu, ka se uču hrvatski jezik, ćeju otprimiti na Pag, va jezični tabor. Va januari smo imali sjednicu, kamo smo pozvali roditelje. Povidali smo im, kakav plan imamo. Jako su se veselili. Pitali smo, koliko dice bi došlo va tabor, kad u školi je sve skupa 25 školarov na hrvatskoj učnji. Od njih dvadesetimi su se javili. Pitali su roditelji da li bi mogli i oni dojti zi manjim detetom? Va toj uri smo bili četrdesetimi, a autobus se je napunio. Drugi korak je bio fiksiranje datuma tabora, Tibor i Lilla su nam ponudili mjesto od 20. do 25. augustuša. Naša samouprava je imala toliko pinez da dicu besplatno otprimi, čemu su se roditelji jako veselili. Oni i ostali putnici su sami platili stroške. Zanimanja smo počeli svaki dan po 9 ura. Najteži je bio razgovor. Ova dica izvan škole, nažalost, već ne moru čuti hrvatsku rič. I na ulici se nek po ugarski pomina. To je jako veliki problem kod nas, ali vidi se na dici da bi rado već znali. U našoj grupi je bilo i šest mališanov iz kemljanske čuvarnice Sunašće. Jedan dan smo bili u Zadru, pogledali smo skoro sve znamenitosti grada. Drugi grad je bio Nin, ča smo si željili upoznati, tote im se je jako vidila najmanja crkva svita. Zastupnici kemljanske Hrvatske samouprave su čuda informacijov prikiali o hrvatski varoši. Glavni grad Pag je bio jako zanimljiv s muzeji, uskim uličicama, dobrom sladoledom. Čudami su sad po prvi put bili na

morju. Va slobodnom programi su dica igrali futbol, loptali se, šetali i kupali. Svim se je toliko videlo na Pagu, da bi i drugo ljeto rado otputovali na – za nas – najlipše Jadransko more.

Marija Nović-Štipković

miCROfon
NATJEĆANJE U PJEVANJU
ZA HRVATSKE MLADEŽ
19. 10. 2019.
19:00 | PETROVO SELO | SZENTPÉTERFA

SUDJELUJU
Pjevači uz živu glazbu iz hrvatskih naselja u Mađarskoj,
stručni žiri i prateći sastav miCROfon band.

GOST VEČERI:
VLADO KALEMBER

BESPLATAN ULAZ

INFO
hds.kpc.ohm@gmail.com | TEL +36 30 392 7013 | FACEBOOK: hds.miCROfon
ORGANIZATOR: Hrvatska državna samouprava i Kulturno-prosvjetni centar i odmarašte Hrvata u Mađarskoj
SPONZORI: Samouprava Petrovog Sela i Hrvatska samouprava Petrovog Sela
PROGRAM SE OSTVARUJE POTPOROM:

VIZIN ZENEKARI SUSRET GENERACIJA
TALÁLKOZÓ ORKESTRA VIZIN

Batyus-bál Bal s naramkom

2019. OKTÓBER 26.
26. LISTOPADA 2019.

HELYSZÍN: Pécs, SZÁNTÓ KOVÁCS JÁNOS U. 1. (PTE FEKK AULA)
MÍESTO: PEČUH, ULICA SZÁNTÓ KOVÁCS JÁNOS 1. (AULA PTE FEKK)

Balmegevítő / Otvorenie haly:
20.00 AKTOR (VENDÉGVÁRÁS: 19.30-TŐL)
20.20 SATI (GÓSTE ÖCENÜMÖ 00 19.30)

Belepojegyek / Uzaznice:
2.000 Ft (BŐF ÜZEMEL / RADÍTÉLE)

Jegyek igényelhetők / Uzaznice se mogu naručiti:
SCHNEIDERNE POJYÁK ANDREA +36 20 466 04 77
VÉLÉN VESZNA +36 20 397 53 22

AZ EST FOLYAMÁN FELVÁLTVA ZENÉLNÉK AZ
ALAPÍTÓ ÉS A JELENLEGI VIZIN ZENEKAR TAGJAI.

TUJEKOM VEČERI NAIZMJUNICE SVIRAJU
UTEMELITELJ TE SADAŠNJI ČLANOVI
ORKESTRA VIZIN.

HONVÉD KULTURÁLIS
KÖZPONT - SZÍNHÁZTEREM

Budapest, Stefánia út 34-36, 1143

2019.10.19
BUDAPEST
18:00

"VEČER HRVATSKOGA, FOLKLORA" - A HORVÁT FOLKLOR ESTJE

NASTUPAJU/ FELLÉPNEK:

HKUD "Prigorec" Markuševac

KUD "Sesvete"

Folklorna grupa "ADRIA" - Duisburg

KUD "Laz" - Laz Bistrički

Folklorna grupa Kolnjof

Izvorna folklorna skupina iz
Budimpešte

ORGANIZATORI:

ORGANIZATORI ZAKLADA KUME ETNO I UDRUGA HRVATI I IVAN MIHOVEC MIKI
(UDRUGA HKUD "MIHOVEC-MIKI") I MEDIJSKA KUĆA CROATICA
POKROVITELJ GRAD ZAGREB I SREDIŠNJI DRŽAVNI URED ZA HRVATE IZVAN RH

@lajkušcopyright

Usavršavanje pjevačkih zborova iz Baranjske županije

Udruga baranjskih Hrvata i ove godine organizira usavršavanje pjevačkih zborova iz Baranjske županije. Na usavršavanje se očekuju hrvatski zborovi iz cijele Županije. Ovoga će se puta učiti adventske crkvene pjesme, koje će biti izvedene na adventskoj svetoj misi u pečuškoj katedrali 13. prosinca 2019.

Pjesme će podučavati Aleksandra Čeliković.

Termini:

- 27. listopada od 13 sati, Pečuh, prostorije kertvaroške crkve, nakon usavršavanja sveta misa
- studeni, termin još pod dogovorom, mjesto Kozar, večera
- 7. prosinca Mišlen, od 14 sati glavna proba, večera
- 13. prosinca sveta misa u katedrali.

Prijave čekamo s točnim brojem sudionika, do 14. rujna na e-adresi bhorvatok@gmail.com ili na telefonskom broju 06 20 398 0514.

Srdačno vas očekujemo!

Marijana Balatinac Al-Emad
predsjednica UBH

ŠIBENIK

Hrvatski slavistički odbor Hrvatskoga filološkog društva i Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu organizirali su Sedmi hrvatski slavistički kongres održan od 25. do 28. rujna 2019. u Šibeniku. Na kongresu su sudjelovali domaći i inozemni sudionici, ponajprije kroatisti i slavisti, ali i drugi zainteresirani stručnjaci koji su svoja promišljanja razmotrili u jednom od zadanih tematskih područja: Paleoslavistička i hrvatskoglagolska problematika, Izazovi, mogućnosti i perspektive slavistike u 21. stoljeću, Kroatistika između zaboravljenih početaka i globalizacijskih izazova, Mediteranska sastavnica hrvatskoga jezika, književnosti i kulture, Slavenske dijaspole i suvremene migracije, Dijete i djetinjstvo u znanosti, umjetnosti i kulturi, Formalno i neformalno poučavanje slavenskih jezika, književnosti i kulture, kaže nam član organizacijskog odbora dr. sc. Stjepan Blažetić, predstojnik Katedre za hrvatski jezik i književnost Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Pečuhu. Dodaje kako je iz Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj na kongresu sudjelovalo dvoje suradnika: Lilla Trubić i Silvester Balić.

SERDAHEL

Kulturno i sportsko društvo 26. listopada priređuje Dan Šare Fedak. Program počinje u 13 sati svetom misom u mjesnoj crkvi, zatim se nastavlja u 14 sati na dvorištu Fedakove kurije. Nastupaju: pjevač Sándor Császár, Kazališna grupa Šare Fedak, Glazbeni sastav Kata Kiss, kaniški Konjički klub, Citeraši s područja Rabe, mjesni Mješoviti pjevački zbor i mlinaračka Plesna skupina.